

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

ноември 2011 година
Штип

Број 69, 1 ноември 2011 година

СОДРЖИНА

ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски/ специјалистички труд одобрени од наставно-научниот совет на единицата	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во насловно звање доцент за наставно-научната област теорија на новинарството и системи за информирање на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	4
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања во наставно-научната област производно машинство, технологии и системи на Машинскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	10
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област епидемиологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	16
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област офталмологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	31
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот за учебникот „Методи на испитување во минералната технологија“ од проф. д-р Мирјана Голомеова и проф. д-р Благој Голомеов, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	39
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Минерални ресурси 2“ од проф. д-р Тодор Серафимовски, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	43
РЕЦЕНЗИЈА на учебникот „Хигиена со медицинска екологија“ од проф. д-р Михаил Кочубовски и науч. сор. д-р Владимир Кендровски, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	46
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Мерење и мерни инструменти“ од д-р Братица Темелкоска, доцент на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	49

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ 2” ОД ПРОФ. Д-Р ТОДОР
СЕРАФИМОВСКИ, ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП**

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, бр. 2202-250/9 од 26 август 2011 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Тадеј Доленец, редовен професор на Наравнословно-технички факултет, Универзитет во Љубљана, Словенија и д-р Блажо Боев, редовен професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Република Македонија, со задача да изготви писмен извештај-рецензија на ракописот за учебник „Минерални ресурси 2” поднесен од авторот д-р Тодор Серафимовски, редовен професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

По добивањето на материјалот и прегледот на ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2” од проф. д-р Тодор Серафимовски, Комисијата во наведениот состав го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2” поднесен од авторот **д-р Тодор Серафимовски**, редовен професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, е пишуван на македонски јазик, со кирилско писмо, со илустрации на имиња на странски автори кои задолжително се пишуваат во оригинална форма (латиница). Ракописот за овој учебник е наменски пишуван за предметот Минерални ресурси 2, кој се слуша како задолжителен предмет во VI (шести) семестар со фонд на часови 2+2+1 на Одделот за геологија при Факултетот за природни и технички науки во Штип. Од деталниот преглед на ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2”, јасно се гледа дека тој е пишуван во согласност со наставната програма за предметот Минерални ресурси 2 и во целот ја опфаќа наставната материја која треба да се изучува во рамките на овој предмет.

Композитноста на ракописот за предметниот учебник по обем, структура, илустрации и детален опис во целост одговара на намената за која е пишуван и слободно можеме да кажеме дека е компатибилен со многу ретки учебници од ваков вид кои досега се имаат појавено во печат воопшто во светот. Во тој контекст, веднаш сакаме да потенцираме дека кај нас, во Република Македонија, учебник од ваков тип (наслов, композитност, наставен материјал и др.) досега не е објавен.

Вкупниот обем на ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2” изнесува 310 страници текст, отпечатен на А4 формат со 11 табели и 150 илустрации, во кои главно се презентирани скици, профили, дијаграми, фотографии и др. Свкупниот материјал содржан во ракописот за наведениот учебник е класифициран во седум основни поглавја, во кои понатаму се издвојуваат 40 потпоглавја во кои се третираат одредените типови на неметални минерални суровини.

Во понатамошната градиција авторот многу искусно и професионално ги подредил сите потребни елементи за квалитетно да се опише една неметална минерална суровина. За да се добие покомплетен впечаток во основната содржина на учебникот, како и да се потенцираат одредени наши видувања за одредени поглавја содржани во рамките на ракописот на учебникот „Минерални ресурси 2”, во понатамошниот преглед ние посебно ќе се задржиме на секое од седумте основни поглавја.

Во првото поглавје кое носи наслов Општи карактеристики на наоѓалиштата на неметални минерални суровини, авторот прави еден краток генерален пресек на позначајните, главно, минерагенетски карактеристики на неметалните минерални

суровини, како во Светот така и кај нас. Во рамките на тој преглед се потенцирани серија на традиционални минерални суровини кои во денешни услови имаат нагласено значење или во градежната индустрија или во индустријата за бои и лакови или во гумарската индустрија како полнители, јувелирската индустрија како драги и полудраги камења, електронската индустрија како пиезо-оптички кристали и друго. Наше гледање е дека ова е корисно поглавје за еден учебник бидејќи ги дава основните информации поврзани за една значајна дејност во геологијата и минералните суровини воопшто, каква што е дејноста на неметалните минерални суровини.

Во второто поглавје авторот се осврнал на класификацијата на неметалните минерални суровини, при што доста коректно дава историски вовед во класифицирањето на неметалните минерални суровини воопшто, разработува неколку суштински класификации на неметалните минерални суровини како од генетско, геолошко, геохемиско, така и од индустриско, односно, од економско значење. Покрај групирањето и класифицирањето на неметалните суровини од аспект на нивното користење, авторот се повикал и на конкретни класификации на овој тип на минерални суровини дадени од поединци, но и заслужни и почитувани научни работници во оваа сфера, како што се предложените класификации од страна на рускиот научник Ермаков и српскиот долгогодишен научен работник и истражувач на неметалните минерални суровини, Бранимир Вакањац. На крајот, респектирајќи ги сите досегашни класифицирања на неметалните минерални суровини, авторот предложил и сопствена класификација на неметалните минерални суровини приспособена на обемот и структурата на материјалот за наставната дисциплина Минерални ресурси 2, која во основа ги третира неметалните минерални суровини.

Третото поглавје се однесува на веќе класифицираните неметални минерални суровини кои започнуваат со наоѓалиштата на елементи, а во рамките на оваа група авторот ги класифицирал и борот, бромот и јодот, флуорот, фосфорот, стронциумот, самордниот сулфур и солите на натриум и калиум. Треба да се потенцира дека авторот искусно успеал да направи една синтеза на прикажување на основните генетски, геолошки и геохемиски карактеристики на секој од побројаните елементи, нивните позначајни физички и минералоски својства и да ги прикаже позначајните наоѓалишта на дадениот елемент како во светот така и на територијата на Република Македонија. Нормално, секогаш се истакнати посебните карактеристики на одреден елемент, како во генетска така и во геохемиска смисла и особено карактеристичните својства на тој елемент.

Во четвртото поглавје се прикажани наоѓалиштата на кристали. Тука се опишани минералоските, геолошките и генетските својства на наоѓалиштата на азбест, дијаманти, гранати, корунд, лискуни и пиезооптички кристали. Имајќи ја предвид специфичноста на некои кристали од редот на дијамантите, потоа пиезооптичките кристали на кварц и оптички флуорит, преку корундите и гранатите, па сè до неатрактивниот и проблематичен во денешни услови азбест, авторот успеал да направи класична дистинкција во прикажувањето на податоците и информациите во рамките на овој учебник и да ги долови атрактивностите на одделните наоѓалишта на овие кристали, кои се во чекор со денешните услови на практикување. Тука, пред сè, мислиме на значењето и употребата на атрактивните кристали и постојните наоѓалишта и условите на заштита на животната средина од процесирањето на веќе нотираниите азбести.

Петтото поглавје ги обработува наоѓалиштата на минерали. Носејќи се со воопштениот термин минерали се добива впечаток дека ова поглавје ќе отскокнува многу над останатите поглавја во овој учебник. Сепак, тоа овде не е случај, бидејќи од бројните минерали и минерални видови овде е пристапено на обработка на наоѓалиштата на најприменуваните минерали. Тргувајќи од таа поставка авторот овде ги обработил и прикажал наоѓалиштата на Al-силикати, потоа барит и витерит, наоѓалиштата на фелдспати, гипс, графит, магнезит, талк, вермикулит и воластонит. Секако дека некои од наведените групи на наоѓалишта на наведените минерали заслужуваат да бидат обработени и подетално, како што се Al-силикати и фелдспатите во однос на пример на вермикулитот, графитот, воластонитот и др., но сепак авторот направил избалансираност во приказот и ги потенцирал, значењето на едните, другите и третите наоѓалишта на минерали од оваа група. Ова особено се однесува на долго користените и проучувани фелдспати од една страна и денес бараните воластонит

и вермикулит од друга страна.

Шестото поглавје од ракописот ги обработува наоѓалиштата на карпи. Иако карпите, главно, се прикажани во одделни учебници од петрографија и петрологија, сепак овде во рамките на овој учебник тие имаат нагласен карактер на наоѓалишта. Впрочем, тоа јасно може да се види од предложениот ракопис, дека авторот така и им пристапил. Имено, во рамките на ова поглавје се прикажани наоѓалиштата на глини, градежен камен, наоѓалишта на карбонатни карпи, кровни шкрилци, минерални пигменти, песок и чакал, песочници и кварцити, силицити, карпи за петрургија и наоѓалишта на вулканско стакло. Генерално гледано, најголем дел од споменатите наоѓалишта на карпи имаат директна примена во градежната индустрија, па веројатно и така во таа насока авторот им пристапил во синтетизирањето на нивните позначајни карактеристики. Сепак, главно обележје на ова поглавје е ставањето на тежиштето на наоѓалишта на карпи во Република Македонија, со што авторот успеал да го презентира материјалот во рамките на дозволеният обем резервиран за тоа поглавје, како и за целиот учебник. Наше мислење е дека тоа е добро направено.

Во последното, седмо поглавје, од ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2”, авторот ги третира таканаречените нови и нетрадиционални минерални суровини од редот на алкални каолини, бруцит, нахколит, фелдспатоиди, глауконит, бентонити, различни типови на карбонатни карпи, палигорскитски глини, пепели од термоцентралите и др. Мора да потенцираме дека најголем дел од споменатите нетрадиционални минерални суровини досега не биле третирани на подрачјето на Република Македонија, но во европски и светски рамки тие биле третирани и се третираат. Ова е добра можност како за нашата популација, така и за поширокиот аудиторинг, како од геолошката така и од рударската струка, подобро да се запознаат со нетрадиционалните неметалични минерални суровини и со одделните наоѓалишта во светот и особено кај нас.

Анализирајќи ги сите поглавја одделно веќе можеме со сигурност да кажеме дека ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2” кој ги третира наоѓалиштата на неметалните минерални суровини претставува современ учебник, по обем приспособен на денешните барања на Болоњскиот високообразовен процес и истиот со право го категоризираме во групата на универзитетски учебници.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од досегаизнесеното и образложеното во рамките на оваа рецензија, Комисијата констатира дека материјалот содржан во ракописот за учебникот „Минерални ресурси 2” од авторот д-р Тодор Серафимовски, редовен професор, ги исполнува сите потребни услови да биде отпечатен како универзитетски учебник. Комисијата смета дека материјалот е пишуван професионално, со јасна цел и намена, и истиот има нагласено современ карактер. Материјалот содржан во ракописот за овој учебник е наменет за студентите од Геолошкиот оддел од Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип, но по својата содржина и комплексност на инфомациите истиот може да биде ползуван и од далеку поширок опсег на интересенти.

На крајот, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип да го прифати позитивниот оценетитот ракопис за учебникот „Минерални ресурси 2”, поднесен од проф. д-р Тодор Серафимовски и да отвори постапка за негово издавање во официјален универзитетски учебник.

РЕЦЕЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Тадеј Доленец, ред. професор, с.р.
Д-р Блажо Боев, ред. професор, с.р.